

Virtsatiekivipotilaan hoito

Virtsatiekivet muodostuvat yleensä munuaisissa ja lähtevät liikkeelle virtsateissä. Virtsatiekiven juuttuessa virtsajohtimeen, se aiheuttaa kipua. Virtsatiekivien muodostuminen saattaa olla perinnöllistä. Virtsatiekivilajeja ovat kalsium-, uraatti-, kystiini sekä infektio­kivet.

Oireet

- Virtsatiekivet aiheuttavat kovaa ja äkillistä kylkikipua, joka säteilee nivusiin, miehillä myös kiveksiin. Yleensä liikkeelläolo helpottaa kipua.
- Virtsatiekivet voivat aiheuttaa myös pahoinvointia, virtsapakkoa sekä verivirtsaisuutta.

Hoito

- Potilaan tulee siilata virtsaansa, sillä usein kivi kulkeutuu itsestään pois virtsan mukana.
- Jollei kivi tule itsestään pois ja se sijaitsee alavirtsateissä, voidaan kivi poistaa tähystystoimenpiteessä. Kivi tai osa siitä lähetetään analyysiin laboratorioon, jotta saadaan selville sen laji.
- Ylävirtsateissä sijaitsevaa kiveä voidaan yrittää murskata kehon ulkopuolisella ESWL-murskaushoidolla. ESWL -laitteen tuottamat iskuaallot murskaavat munuaiskiven pienemmiksi paloiksi, jolloin kivet pääsevät tulemaan itsestään ulos.

Ennaltaehkäisy

- Virtsatiekiviä saostuu helpommin väkevässä kuin laimeassa virtsassa, joten olisi hyvä juoda 1,5-2 litraa vuorokaudessa, ellei ole muusta syystä johtuvaa nesterajoitusta (esimerkiksi sydämen vajaatoiminta). Neste voi olla vettä, kivennäisvettä tai sitrusjuomia.
- Ruokavalio ei yleensä aiheuta kiviä, mutta suosituksena on runsaasti kasviksia ja kuituja sisältävä ruokavalio. Runsasta lihansyöntiä (proteiini) on syytä välttää.

Toistuva vaiva

- Jos kivut toistuvat usein, toteutetaan laajemmat selvittelyt, jotka sisältävät mm. vuorokausivirtsan keräämisen ja verikokeita.

Ota yhteyttä

- Kovien kipujen ilmaantuessa ota yhteys ensisijaisesti oman alueesi päivystykseen.